

Infrastructuur

Proefopstelling modaal filter in combinatie met een fietsstraat - 2021 © Borsbeek

Proefopstelling **VERKEERSFILTER**

Met een verkeersfilter of knip reguleer je de hoeveelheid of het soort verkeer. Je weert deels of volledig het gemotoriseerd verkeer en maakt het zo voor andere gebruikers en voor de buurt veiliger, comfortabeler en leefbaarder. Met een filter grijp je doeltreffend in op de verkeerscirculatie in een ruimer gebied. Gemotoriseerd verkeer moet zijn route aanpassen en gewoonten veranderen.

Deze infofiche geeft specifieke aandachtspunten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van een verkeersfilter als proefopstelling. Daarnaast is er een fiche Proefopstelling Algemene aanbevelingen. Beide fiches zijn opgebouwd volgens dezelfde indeling waardoor je makkelijk meer informatie kunt vinden.

Voorbereiding

Motiveer je keuze voor een verkeersfilter:

- Doelstellingen uit het mobiliteitsplan realiseren over veiligheid, categorisering en verblijfsgebieden.
- Een circulatieplan uitvoeren.
- Een woonwijk autoluw maken.
- Netwerken voor voetgangers en fietsers beveiligen.
- Sluipverkeer weren.
- Zwaar verkeer op een schoolroute weren.
- De leefbaarheid vergroten: veiligheid, openbare ruimte, geluidshinder en luchtkwaliteit.

Bepaal wat je wil leren uit de proefopstelling:

- Is het ontwerp begrijpelijk en leidt het tot het gewenste gedrag en gebruik?
- Zijn er knelpunten en verbeteropties?
- Wat is het effect op ruimere verkeersroutes?
- Welke voordelen en hinder ervaren omwonenden en gebruikers?

Betrek lokale partijen zoals bewoners, handelaars, scholen, voorzieningen, ... in een participatieproces:

- Breng partijen samen voor meer wederzijds begrip.
- Betrek ze bij het opzet of de uitvoering van de filter, bijvoorbeeld door kinderen decoratieve elementen te laten maken.
- Betrek ze bij de evaluatie.

Zorg voor een heldere en brede communicatie:

- Formuleer de voordelen voor bewoners, gebruikers en bestemmingen in een ruimer gebied.
- Informeer over aanpassingen en nieuwe routes.
- Bereid antwoorden voor op veel gestelde vragen.

Uitvoering

Bepaal het concrete doel:

- weren van motorvoertuigen, terreinwagens, sluiptverkeer, vrachtverkeer, ...
- passeren van fietsers, voetgangers, aanwonenden, landbouwvoertuigen, lijnbussen, hulpdiensten, ...
- tijdelijke of permanente ontheffing voor hulpdiensten, aangelanden, bewoners, ...

Bereid de verschuiving van verkeersstromen voor:

- Bepaal gewenste, aangepaste verkeersroutes.
- Bepaal specifieke en geschikte verkeersroutes voor voorzieningen, parkeren, bussen, hulpdiensten, huisvuilophaling, landbouwverkeer, ...
- Leg de duur vast. Een ingrijpende maatregel vraagt meer gewenningstijd.

Kies de gepaste filter:

- paaltjes: alle motorvoertuigen weren, soms fietsers
- sluis: weren op basis van asbreedte of wielhoogte
- verzinkbare paal(tjes): alle motorvoertuigen weren en sommigen tijdelijk doorlaten
- ANPR-camera's: alle motorvoertuigen weren, met uitzondering van een 'white list' met kentekens

Lille plaatst eenvoudige, goed zichtbare paaltjes om ongewenst verkeer te weren en de kwaliteit voor fietsers en voetgangers te vergroten. © Lille

Baseer de inrichting op vademecums, aanbevelingen, dienstorders en de wegcode:

- Maak de filter op afstand zichtbaar en begrijpelijk.
- Verzeker een comfortabele en veilige passage.
- Verhinder ongewenste passage door motorvoertuigen, quads, motorrijders, ...
- Laat hulpdiensten de filter passeren of omzeilen.
- Zorg voor keermogelijkheid.
- Maak tijdelijke verwijdering mogelijk indien nodig.

Zorg voor de wettelijke **verkeerssignalisatie** en aanvullende informatie:

- voorsignalisatie op belangrijke aanrijroutes
- alternatieve routes
- informatie voor gebruikers die door kunnen
- zichtbare en begrijpelijke borden bij de maatregel zelf, minimaliseer het aantal
- een politieverordening of verkeersreglement

Zorg ervoor dat klapbare paaltjes robuust worden uitgevoerd zodat ze de proefperiode doorstaan. © TRIDÉE

De paaltjes staan over de hele breedte van het profiel. De paaltjes op de voetpaden zijn er later bijgeplaatst omdat voertuigen over het voetpad en de berm reden © Olen

De straat is afgesloten voor doorgaand verkeer, maar voetgangers en fietsers mogen door. Het terras laat zien wat de voordelen zijn van minder doorgaand autoverkeer: meer ruimte om elkaar te ontmoeten. © TRIDÉE

Monitoring en evaluatie

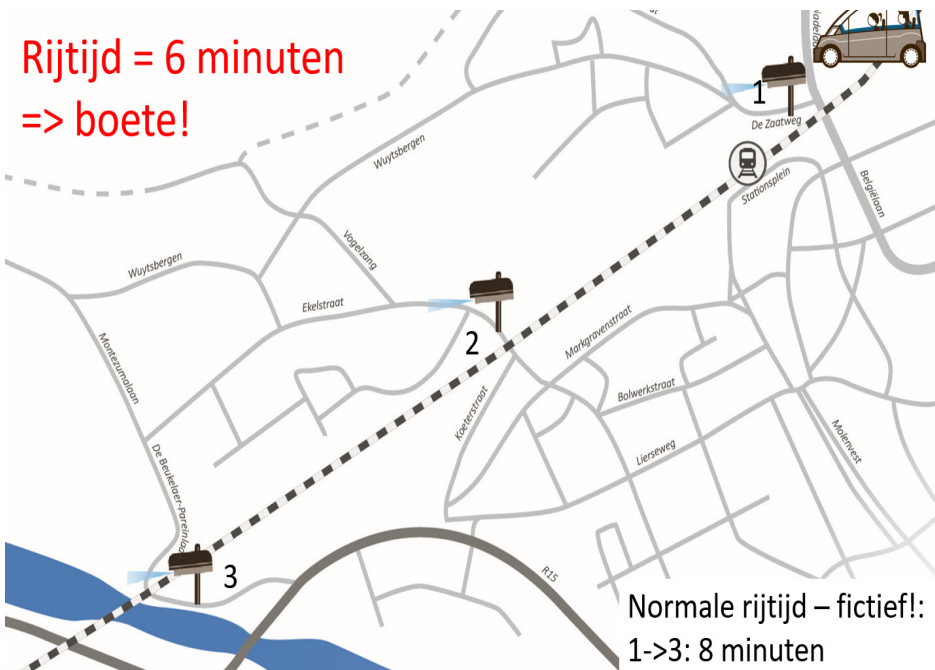
- Wordt de filter goed begrepen en gebruikt:
- Passen geweerde gebruikers vlot hun route aan?
 - Begrijpen en respecteren gebruikers de filter?
 - Zijn er technische knelpunten?

- Heeft de nieuwe inrichting de gewenste effecten:
- Wordt de omgeving veiliger en leefbaarder?
 - Ervaren voetgangers en fietsers de voordelen?
 - Zijn er effecten elders door toename van verkeer?
 - Welke voordelen en hinder ervaren bewoners en specifieke gebruikers?

Neem een onderbouwde en transparante **beslissing**:
 behouden, aanpassen, niet behouden.

Meer info

Team Verkeersveiligheid
 Provincie Antwerpen
 03 240 66 13
verkeersveiligegemeente@provincieantwerpen.be

Herentals voert proefopstellingen uit met ANPR-camera's. De gemeente communiceert op verschillende manieren over de locatie en de werking ervan. Met borden waarschuwt de stad bestuurders tijdig. © Herentals

Een gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid steunt op vijf pijlers:

- beleid en organisatie
- educatie en communicatie
- infrastructuur
- handhaving
- monitoring en evaluatie

Deze infofiche gaat over de pijler **infrastructuur** en is een onderdeel van de infofiches verkeersveiligheid voor gemeenten. Kijk voor alle infofiches op www.provincieantwerpen.be, Q infofiches verkeersveiligheid.